

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy órára 1 „ „ „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Száraz, de hasznos kérdés.

Száraz tárgyakról kell, hogy beszéljünk és írjunk, sokszor és sok helyütt. Anyagi helyzetünkről, számokról, károkról, veszteségekről, veszélyekről kell ismételve tárgyalnunk.

A nemzet feje felett függ az a Damokles-kard, melyet a vám- és kereskedelmi szerződés megújításának neveznek; hatalmas a kéz, mely a czérnaszálat elvágni készül és ha a czérnaszál elszakad, a kard lezuhan a szenvedő nemzet fejére!

Mi igyekezzünk visszatartani a kezét, mely a czérnaszál felé nyúl; beszélünk, írunk, teszünk folyvást és mindenütt; kötelességünket teljesítjük, mert tudjuk és látjuk milyen veszély fenyegeti hazánk jólétét, népünk gyarapodását!

Épen akkor ünnepeljük hazánk ezredik születésnapját, mikor az anyagi kizsákmányoltatásnak újra lesújtó átka lebeg felettünk; összevág ünnepelésünk ideje az új szerződésért folytatott tárgyalások idejével.

Szomszédaink, kik századok óta élőködnék rajtunk, ujjal mutatnak ünnepéseinkre, ránk fogják, hogy sok pénzünk van, mert sokat költünk, tudomást vesznek nagymérvű haladásunkról, melyet kiállításunk feltár, nem tudják, (vagy nem akarják tudni) hogy ez nem más, mint egy századokig komprimált életerő kitörése, mely nem szolgálhat mértékül a normális haladási képességnek meghatározására.

Nem akarják észrevenni, hogy a mi közgazdasági és szellemi életünkben ugyanaz a tünet nyílnak, mint az anyagi világban, ha egy komprimált gőz egyszerre kitágul; ez esetben a kitágulás által előidézett mozgás nem folytatódhat, a kitágulás létrejötté után beáll az egyensúly és a térfoglalás mozgása megszűnik.

Szomszédaink ujjal mutatnak haladásunkra és gyarapodásunkra az anyagi téren, de nem tudják, (vagy nem akarják tudni) hogy míg egy bizonyos téren haladunk, addig azon a téren, mely hazánk életalapja visszaesünk, sőt a legnagyobb aggodalmakat gerjesztő módon süllyedünk.

Midőn az ezredéves kiállításban járok és látom a magyar gyártmányokat, látom az óriási anyagi és szellemi haladást a polgárosodás termékeinek előállításban; látom, hogy minden téren oly szép tárgyak szerepelnek, melyek a külföld legkiválóbb remekeivel kiállják a versenyt: meghatottan gondolok arra az első nemzeti kiállításra, melyet még

szegény atyám rendezett, melyen lelkesülve dolgozott és a melyről aggkorában is szívesen emlékezett meg.

Mit mondana az áldott szellem, ha kedves hazája haladását látná az ezredéves kiállításban?

De a káprázatos haladás csak egy fényes fátyol, mely a felületes vizsgálónak látását zavarja.

A f nyes fátyol megett, a ki komolyan vizsgálja a helyzetet, ott látja megdöbbenve a sötét képet; ott látom én is, elszomorít a kép és fáj a szívem, de edződik elhatározásom is; dolgozom, teszek, beszélek, írok tehát a száraz közgazdasági tárgyról, a magyar nép anyagi helyzetéről, nemzetünk anyagi jövőjéről, melytől nagymérvben függ politikai jövője is.

Soká, igen soká, a mezőgazdaság lesz még a magyar közgazdaság alapja.

Jellemző számokat lehet felhozni a magyar nép viszonyairól.

Az utolsó összeírásnál, mely 1890-ben eszközöltetett, az összes jelenlevő népességből, mely 17,463,791 lélek volt, keresők voltak csak 7,389,914 és eltartottak voltak 10,073,877.

Ezek közül az őstermeléssel foglalkozók száma 4,447,088 volt.

Termelésünk egészségtelen állapotban van, a gabonaneműek a learatott területnek még most is 63.8 százalékát foglalják el.

A világversenyt épen a gabonaneműekre vetette magát és az árak oly óriásilag hanyatlottak, hogy bár a mezőgazda erőlködik, úgy hogy 1870-ben egy hektár földön átlag még csak 11.35 hektoliter kenyérterményeket termelt, 1894-ben már 16.03 hektolitert, azért mégis, most, a gazdának egy hektár földje jóval kevesebbet hoz be, mint 1870-ben.

Lehetetlen meg nem ütköznünk azon, hogy mikor Bécsben 7 forint 20 kr a buza, akkor Berlinben 9 frt 20 kr, Párisban 8 frt 99 kr, Olaszországban 11 frt 50 kr.

Lehetetlen aggodalomba nem esnünk azon, hogy Amerikában a buzatermelés költsége folyvást csökken; — mit fog a mi mezőgazdánk csinálni, ha ez így folytatódik?

Az osztrák világpiac árán alul tartja a magyar buza árát; — a már említett árösszehasonlítás napján az orosz buza (odesszai) 8 forint 10 krba, a kronstadti 7 frt 90 krba került volna Bécsben mikor a magyart megvették 7 frt 20 kron.

A világpiac ára pedig, mely alá nyomják Bécsben a magyar buza árát, folyvást esik.

Ausztriának ez jól esik, mert olcsóbb kenyeret eszik; de magyar hazánk tönkre megy, ha ez folytatódik.

Vissza kell tehát szereznünk örendelkezési jogunkat az anyagi téren, hogy védhessük magunkat, úgy, a hogy lehet és ott, a hol lehet.

Védenünk kell magunkat, mert ha nem a nyomor fog kopogtatni csakhamar a mezőgazdaság ajtaján és ha a mezőgazda nyomorog Magyarországon, akkor szegény az egész ország.

Ha tehát politikai okokat mérlegelünk, mérlegeljük a nagy nemzeti érdeket is; a magyar nép megélhetésének érdekét.

Kossuth Ferencz.

A kiegyezési tárgyalásokat július 10—12-ikén folytatni fogják. A magyar kormány egyes tagjai Bécsbe utaznak s első sorban a pénzügyi kérdéseket veszik tárgyalásra. Egyidejűleg megkezdik az osztrák-magyar bank megbizottaival a szóbeli tárgyalást és az államjegyek teljes bevonására vonatkozó módzatok megbeszélését is. Az őrleési forgalom és az állategészségügyi intézkedések kérdése is ekkor lesz elintézendő.

KÜLFÖLD.

A francia miniszterelnök a szocializmusról. M e l i n e miniszterelnök a mezőgazdák egy lakomáján beszédet mondott, a melyben megvilágította a valutakriszisek a világ összes piacaira gyakorolt káros befolyását. Meline kijelentette, hogy a kormány minden lehető meg fog tenni az árhanyatlás megállítására és nemsokára törvényhozás útján fogja szabályozni a gabonaárak idejekorán való szabályozását. A kormány a mezőgazdaság egyetlen mentő eszközének azt tartja, ha az értelmiséget és a tőkét ismét a földmivelés felé tereli. Miután a szocialisták a városban a munkások részére kiváltságolt állást óhajtanak, a földmivesek elfordulnak a hivatásuktól és a városokba mennek. Az ilyen politika éhínséget okozhat. A munkásokat fel kell világosítani arról, hogy a forradalmi politika tehetetlenségre vezet. A miniszterelnök befejezésül poharát emelte a mezőgazdaság érdekében dolgozó egyesületére.

A helyzet Kréta szigetén. A Havasügnökségnek athéni jelentése szerint nagy aggodalommal néznek a krétai nemzetgyűlés összeülése elé. Az a néhány keresztény képviselő, kik Caneába mentek és nem tartoznak a lázadó tartományokhoz, az európai hatalmaktól biztosítékot követeltek személyük biztonságára nézve, hogy a gyűléshez mehessenek.

Politizáló biboros. Abban a beszédben, melyet Boyen biboros mondott abból az alkalmából, hogy átvette a pápa által a leutóbbi konzisztóriumában részére adományozott

legszentebb »Szentháromság a Pincian« egyházat, különösen az a rész tünt fel, a hol a bíró azt mondta, hogy Lotharingi a terkölcseleg sohasem lehet Francziaország től különválasztani. Szólv ezt különösen akkor említette, a mikor a lotharingiai bíborosról szólt, a ki a nevezett egyháznak első czimzetese volt.

A 159-ik §.

Debreczen, június 30.

Mintha Debreczen városában az építészeti műzslés már semmi kívánni valót nem hagyna maga után, mintha a város utcáit és tereit tervszerű építési vonalak már mindenütt keresztül metszették volna, mintha már az a lejtmerési munkálat régen keresztül vitetett volna, tehát többé a mérnöki hivatalunknál gondolkozó főre. teremő erőre többé nincsen szükség, azért alkalmazkodik a 159. §. a mostani személyzethez, élénk állit egy főmérnököt, kitől tudás nem kívántatik, csak egyszerű oklevél, de ki parancsolni tud, s kinek el kell jérnia minden gyűlésre, akár tartozik rá, akár nem, a ki előadja a tanácsban, a mit építse, vagy mérnökei feldolgoztak, más különben neki, — legalább mint a tervezetből kiolvasható — semmi dolga, és egy csomó egyéniséget, kiknek — szegényeknek — egy hajszálnak sem szabad lesni fejükről, a főmérnök ur tudta és engedelmé nélkül.

Es ettől a berendezéstől kell nekünk várni, hogy most már századok mulasztásai-val, talán szakértelem hiányaival is szakítva, középületeinknél a műzslés lép előterbe, hogy megszűnik az a botrány, hogy minden főmérnök minden egyes épületnél más-más építési vonalat állapít meg, hogy végre valahára nemesak lejtmezerve lesz Debreczen területe, hanem a jövő fejlődésének is ki legyenek jelölve határai.

Sokan azt állitják, hogy nem lehet ezen a bajokon segíteni, mert a főmérnököt s

általában a mérnököket az 1890. évi I. törvényzikk 17-ik §-a értelmében, vagyis a közutakról és várokról szóló törvény értelmében a polgármester meghallgatásával a főispán nevezi ki.

Hát tévedésben vannak e tekintetben, mert míg kezükben volt a választás, akkor sem vigyáztak a képességre s maradt a mai napig minden ugy, mint régen volt.

De az idézett törvényzikknek van egy más oldala is, tudniillik jogot enged a törvényhatóságnak, törvényhatósági mérnöki hivatalt is szervezni s habár vita tárgyává nem kívánjuk tenni a kinevezést, de azt hisszük hogy itt már nem a törvényhatóság első tisztviselőjének meghallgatásával, hanem a közgyűlés által meghatározott fizetés és képesítés megállapítása alapján történhetik a kinevezés, mert hát mi a város érdekében méltán megkívánhatjuk, — hogy az a városi főmérnök csakis olyan egyén lehet, ki a műépítészetből is nemcsak iskolaibizonnyitványt tud felmutatni, hanem azzal gyakorlatilag és jó eredménnyel már foglalkozott is, s ezt okmányokkal igazolja. természetesen előny nyujtandó annak, ki külföldön legalább bizonyos ideig e térenmüködött.

Egy ilyen képesített egyének megadható a fizetésül proponált 2000 frt fizetés. 300 frt lakbér s 1000 frt működési pótlék, ez utóbbi azonban csak azon esetben, ha valóssággaalmüködi ki s.

Ellenesetben az eddigi fizetés is sok, nem azért mert nem dolgoznak meg érte, hanem azért, mert egyáltalában nem Debreczen város nagyságára fejlődésére, szepítésére dolgoztak. A tervszerűség folytonosan hiányzott és ennek létesítésére egyetlen lépést sem tettek, habár az a közgyűlések által folyton sürgettetett.

Az általunk jelzett minősítéssel bíró főmérnök mellett elég egy építész s amennyiben a város házilag nem építkezik, építőmes-

terre semmi szüksége nincs. De van szüksége két rajzóóra, mert az ilyen főmérnökük ambíciója készíti a munkára, az eddigi munkálkodás mellett elég egy rajzó is.

Nincsen szükség bármely esetben is, fogalmazóra, mert hát miben kell fogalmazni? Szakmunkában? Ezt csakis szakember értheti, más nem fogalmazhatja. — Fogalmazni csak az tudja, kinek agyában a tárgy megszületett s a fogalmazást elővassa és kiigazítja, — maga is elvégezheti.

Miniszterek nyáron.

— Leghitelesebb tudósítónktól. —

Budapest, június 31. (A Debreczen ered. táv.) A nyár aggasztóan előre haladván, a kormány sürgősen hozzá látott, hogy nyári munka-tervet még az ősz bekövetkezése előtt megállapítsa. Tekintettel arra, hogy a kabinet tagjai inkább hosszabb, mint rövidebb szabadságidőt kénytelenek igénybe venni, a mai minisztertanács a program részleteit egyelőre függőben hagyta, ellenben hosszas tanácskozások után, a nyári munkarendre nézve a következő vezérelekben állapotott meg:

1. Ora et labora. Minthogy a kabinetre ősszel nehéz dolog vár, a nyári időszak a munka beosztásra való tekintettel, főként a szükséges imadkozás megejtésére használtatik fel. E programponnt effektuálásával a miniszter-tanács Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert bizta meg.

2. Elválaszoltatnak az összes függő kérdések és interpellációk. Uron, Holló . . . el, el, el! Miniszterek is el, el, Kytherébe menni kell.

3. A kuriai biraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalása kerül figyelemreméltó agályok merülvön fel, Erdély igazságügyminiszter megbízott az elhangzottaknak rekapitulációjával, s a kérdésében való beható tündőzéssel.

4. Daránvi földmívelésügyi miniszter, ki a simmenthali tenyészállatok szobrasznati megörökítése körül rövid idő alatt máris

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

KOSSUTH EMLÉKEZETE.*)

Irtá: Illyés Bálint.

Ki oszlopot emeltél önmagadnak,
Mit nem tiprnek el a századok,
S legékesebb hírlője önmagad vagy
Nevednek, mely fénycsillagként ragyog:
Hirdetni téged, mért e kődarab?
Hogy vetne rád tündöklőbb sugarat?
Hiszen neved a nép szívébe vésvé! . . .
S hol a művész, ki szebb emléket vésvé? . . .

Es mégis e kő, egy szerény sugár
Dicső nevednek, mely hozzád vezet . . .
Összpontosulva benne a honfi hála,
S tétid sorát őrző emlékezet . . .
Főlkének iten a dicső napok,
Es látjuk újra fényes alakod . . .
Langszellemed, mely bennünket vezérle,
Jog és szabadság ígértföldére! . . .

Halljuk szavad . . . midőn varázshatalma
Főlrázta mély almából nemzeted . . .
Mint a tavasznak búbájós fuvalma
A téli taj felett ha ellebeg . . .
A nap kisüt . . . a felhő felszakad . . .

*) Szavaltá Fehér-Gyarmaton, a Kossuth-emlékteleplezési ünnepélyén, 1896. június 28-án.

S a pór is érzi, hogy szabad . . . szabad? . . .
Békó, bilincs le hull egy érintésre . . .
Oh mily dicső egy nemzet ebredése!

Halljuk szavad . . . a harcok viharában,
Hogy ránk szakadt ama bösz fergeteg,
S körülözönl a vad tenger-áram,
A zsarnokság melyet folkergetett! . . .
Te lelkesítve néped, egymagad
Megállitád a zűgő viharat . . .
Szavadra földből felistenek keltek! . . .
S világ csudája az, a mit műveltek! . . .

S halljuk szavad . . . a készség éjjelében,
Balzsam gyanánt, midőn ránk csepeg . . .
Vérző sziveddel virrasztgatva ébren,
A tetszhalálba süllyedt nemzeted! . . .
Oh ez a szót visszazeng ma is,
Néped felett, hogy lenne védpaizs . . .
Jog és szabadság, s függetlenség őre . . .
Biztatva: »népem, csak bátran előre!«

Előre hát szabadság szent nevében! . . .
Követve a dicsőnek szellemét . . .
Eszméje hogy aranykalászsá érjen
A haza földön, melyért, s melynek élt! . . .
Lobogjon itt, mint győzedelmi jel,
A zászló, mely Kossuth nevet visel! . . .
S vezesse népét független hazába! . . .
. . . S nagy szellem! te légy mindörökké áldva

A mama taktikája.

Irtá: Vértési Gyula.

— Szeretem kisasszony! Nagyon szeretem . . .

Almatlanul hánykolódva ágyában a szép kis leány, egyre mondogatta: szeretem kisasszony, szeretem . . .

Nem mondta még neki senki, hát mondogatta ő magának.

Lágy, suttogó hangon, ugy a hogy a kis városka szinesztrupjának a hőszerelemesétől halotta a szinpadon.

Es a csöndes éjszakában, mintha apró, szerelmes tündérok szárnyrebbenesei lettek volna, ugy hangzottak az epedve kiejtett szavak, Vágyódó szivecskéből szálltak e szavak a csókra szomjazó ajakra, a szomjazó ajakra, mely égett a vágytól, valami bizonytalan, ismeretlen gyönyörűség után, melyet a profán nyelvek szerelemnek neveznek — és a forrópiros ajakról lázas suttogással rebbentek ki az éjszaka sötétjébe, az édes vágyak, mámoros remények szikrázó szavai.

Néha az álom tündére lehajolt a leány fölé és álmodozásából almot csinált. Ragyogó fényes sugarakból szőtt fátylat borított rá, amelyen keresztül csodaszépnek, csodaédesnek látott mindent.

Mintha együtt jártak volna valakivel egy gyönyörű, virágos kertben, ahol csupa fehér meg lánvörös virágok nyilltak. Azután egyszerre csak azok a fehér virágok is mint ha mind vörösekékké lettek volna, amint az a valaki feléjük nyult.

hervadhatlan érdemeket szerezett, sikeres tovább működésre szolgáltatta fel s figyelmét különösen felhívatik a rendőrségi szolgálatot teljesítő juhász-ebekre.

5. Dániel keresk. miniszter, kit a kiállítási bankettek rendezése fölötté igénybe vett, hosszabb szabadságra megy, de ez idő alatt is beható tanulmányokat tesz arra nézve, mily hatással volt kiállításunk a nemzetközi béke viszonyokra.

6. Jósika miniszter statisztikai kimutatót állít össze arról, hogy a legközelebbi jövőben az egyes megyékben a népességek mely százaléka volna kitüntető.

7. Lukács pénzügyminiszter, kit a kiigyezési tárgyalások során fölmerült kellemtelenségek itthon tartanak, megbízott, hogy ekellemtelenségeken tovább is ügybuzgóan bosszankodjék.

8. Perczel belügyminiszter Rudnay főkapitánnyal, s Szalavszky Gyulával, Törország alkirályával megállapítja a jövő évi ország. képviselőválasztások rendjét, módosításait s a bevasztandó friss elemek alkotmányos költségeinek méltányos kvótáját.

9. Bánffy miniszterelnök Toll Adolárral konferenciákat tart a hazai és külföldi sajtó megrendszabályozása céljából, különös tekintettel Szávost síklói pályáor vállalkozásának sikertelenségére.

10. Végül, hogy ezen bokros teendők a kabinet tagjait ki ne merítsék, a nyári időszak legfőként az ugynevezett millenáris szieszta lebonyolítására gyümölcsöztetik,

Akadályoztatás, vagy a politikai helyzet megváltozása esetén természetesen az összes programponatok elmaradnak, de ez nem okozhat bonyodalmakat, mert Podmaniczky báró és a végrehajtó bizottság a nyári időszak alatt sem szakítják meg munkásságukat, a választások meg lesznek s ez a fődolog.

(a—b.)

Vizvezeték Debreczenben.

Debreczen, június 30.

A városi Tanács tegnapi határozatával távolabb estünk a vizvezetektől, mert 4 szakértő véleménye alapján csakis 3 ajánlat vétetett úgy a jog- és pénzügyi bizottságban.

Csupa rózsaszín és piros virágok hajladoztak feléjük. És az ég is mintha rózsaszínű lett volna! Óriási rózsaszínű köd, mely szállt, szállt lefelé, a piros virágokra. Egyszerre pedig egészen reájuk borult és nem érezett semmi mást, csak azt, hogy annak a valakinek az ajaka, az ő ajkára tapad és az álmodott csók e csodás mómora önkívületbe ejti.

Mintha a csók után meg halt volna, úgy álmodja!

S mikor az álomból ébredezni kezd, az ébredés első pillanatában is ott látja maga körül a nagy kertet, a sok virággal, amelyek egyszerre csak megint hóféhérek: változtak volna át.

És Margitka ezeket az ő szép álmaikat olyan hűségesen bejegyzi a naplójába:

— Megint szerelemről álmodtam! Valaki megcsókolt álomban. Istenem! az életben pedig még azt se mondta senki nekem, hogy szeret! Édes istenem, hát vén lány maradok! Hát engem senki sem szeret? hát engem senki sem vesz el? . . .

Bizony közel állt a vénleánysághoz! Már tizenhét éves volt! És a mama ilyenkor már menyasszony volt.

— Ugy-e mamás maga már menyasszony volt tizenhét éves korában.

— Az. De kicsikém, az más világ volt! A pataki kcs birtoka is meg volt a szegény nagyapádnak, azután apád ott szolgált hivatalba a nagyapánál. Utána ő lett szolgabíró. Nagyapának nagy befolyása volt. Régen volt. Az urakat akkor még jobban megbecsültek.

mint a Tanácsban tárgyalás alá, a többi nem volt figyelembe vehető — köztök Rösszler és Tóth vállalkozók ajánlata is — mivel ugy akarták az előmunkálatot tovább az egész vizvezetékét létesíteni, hogy a városnak egy krjába sem kerüljön, de éppen ez volt a baj, mert kimondatott reá a halálos ítélet a tudós szakértők véleménye alapján — kik mellesleg mondvá annyit értenek a vizvezetéshez, — mint tyuk az Abéczéhez, mert még a legtávolabbról sincs sejtelmök róla.

»Miután pénzt nem kérnek a várostól és így semmi kilátás nincs, nem komoly vállalkozók.« Hanem Zellerin, Hunnia és Walser részvénytársaságok, a kik igen szép ajánlatokat tettek, — miután 3¼—4% ből lehetett is — »nagyon komoly vállalkozók.«

Igaz ugyan, — hogy a 2 utóbbról azóta kitűnt, hogy minden komolyságra daczára a szédelés folytán az egyik megszüntleni, a másik pedig nem foglalkozik vizvezetéssel, mert egyszer próbált Nagyváradon, de ott is rosszul sikerült.

Nem maradt más a skárta mint Zellerin, s miután ennek ajánlata teljesen megfelelő bizassék meg az előmunkálat végzésével 3½% díjjert, a mely díj az általa készitendő költségvetés után lesz felszámítandó.

Miután a bekerülhetési költség megszabva nincs, de miután azt biztosan előre tudni sem lehet. Az 500,000 frtba kerülő munka felszámítható 5 millióra, s bolond volna a megbízott, ha nem tenné, miután jó fizetőre akadt, s jobb üzletet csinálni ugy sem lehet, ha nem építi is kap a várostól 175,000 frtot, a vizvezeték pe-

dig maradhat még vagy 100 évig, mert oly nagy apparátussal nem lehet még foganositani: A városnak a tanúság pedig meg éri azt a kis költséget, és észre fogja venni, hogy még annyit sem tud a szakértője, mint addig tudott, legfeljebb a boldogságban meghizott egy kissé. Miután tenni való ugy sem lesz, maradván minden jobb időkre.

Mert hogy az az előmunkálat készítő oly bolond legyen, hogy az általa elért eredményt másnak az orrára kösse, azt a legnagyobb városi szakértő és atya sem képzelheti de ellenkezőleg lesz annyi esze, hogy minden más vállalkozót félrevezessen, elijesszen, de mindenesetre leszoritson a térről, hogy maga maradván, jó üzletet csinálhasson, a mikor a város maga építi, akkor a várost, ha a lakosságnak eszébe jutna részvénytársaságot alakítva létesíteni, akkor a lakosságot érzékenyen megkárosítja. — Tízszor akkora összegért adva a vizvezetékét, mint a mennyit ér.

Ezekből csak elég világosan kitűnik, hogy vizvezeték nem lesz, mert manapság már kevés alkalmas ember áll kötélnek, miután a kis vasuttal már jól bezónázták a lakosságot — adván azt négyszer annyit, mint a mennyibe került. Aznyi azonban bizonyos, hogy a város fizethet a vállalkozó 1000 frt kiadásával szemben esetleg 175—200 ezer forintot is, mert ennek nincs határa.

Óhajtható volna, ha már egyszer határ szabhatnék az ilyféle manipulációknak, s a város és lakosság érdeke elébe helyeztetnék egyesek érdekének.

Tóth Béla,
építész.

Irodalom és művészet

Kossuth Lajos, gróf Széchenyi István és Deák Ferencz emlékeit fogja három díszes érczkoszorúval megörökíteni a napokban, a hazánkba érkező amerikai magyar zarandok társaság. E három érczkoszorút mutatja be pompas kivitelenben az »Ország-Világ« legutóbbi száma. Ezenkívül még 70 kép pompázik az

volt valamennyi. A léha, könnyelmű legénykékét, a joggyakornokokat, a nyolczszáz forintos adótsztecseket. különösen pedig a katonákat, azokat a mama mind kiselejtezte a Margitka társaságából. És tudja isten, hogy, hogy nem, egy mégis, a mama minden óvintezkedése daczára, odajutott egészen közel a Margitka szivecskéjéhez.

Magas barna legény volt, kis fekete bajusszal, nagy, fekete szemmel. A honvéddadnagyi aransujtásos atilla egészen jól áll rajta s a kivattázott vállak valami olyan hősiess, hadverő kinézést kölcsönöztek neki.

Valami tulságos okos nem volt, s mint-hogy hetven-nyolczvan forint havi fizetésért nem is bolond senki, hogy okos legyen, szelletes ember se volt, tulságosan szép se — hanem fiatal és katonatiszt, a ki először mert szerelemről beszélni a fiatal lánynak.

Persze csak olyan együgyű, chablonos hangon, regénytári közhelyeknek szabadon való czitálásával és poétáktól levetett bókok ismételtetésével, de lány behizelgő hangon és a kis kacsóknak erélyes szorongatása mellett.

És a mi fő: az első volt, a ki beszélni mert! Figyelt is ő arra, hogy mit beszélt, csak azt érezte, hogy lángbaborul az arcza, ha közel hajlik hozzá és, hogy szive hangosan ver, ha mellette van.

(Vége köv.)

Szegény apád, az isten nyugtassa, nem sokat gondolt azzal, hogy mi lesz bölőünk, ha ő meghal. Gavallér volt tetőtől talpig; jó mindenkihez, csak magához rossz. A szegény leánytól mindenki fél kicsikém! No de azért jó az isten, majd csak meg segít! Nem kell lelke kétségbeesni. Ő még nem hagyott el senkit! Aki benne bizik, az elveendő jutalmát!

Hanem Margitkát ez a bibliai vigasztalás nem nagyon elégitette ki! Szerette volna már elvenni jutalmát. Hatalmas vágyódás élt a lelkében a szerelem után! A szerelem után, mely egyelőre szörnyű ábrándos módon fakadozott a lelkében.

Regények és szerelmes novellák olvasása közben, fiatal szívének egész szentimentális rajongásával ábrándozott az eljövendő daliáról, a ki szép is lesz, jó is lesz bacsületes is lesz és amellott szerfölött bátor, aki miatta a nyakába meri venni az élet küzdelmeit. Aki szegény lesz, mint a templom egere, de poéta a javából és így fog hozzá szólni:

— Meg tudnék halni érte, de élni akarok érte! Jöjj, oszd meg vélem a szegénységet, boldogság lesz érte küzdeni s édes lesz a falat száraz kenyér, ha a felét neked adhatom.

Az okos mama pedig, eközben kezdte báloztatni a leányát és szorgos gonddal válogatta ki a hivatalban lévő, még pedig nyugdíjkepes, allandó hivatalban lévő fiatal és kevésbbé fiatal urakat, akiket érdemes egy kis uzsonnára is meghívni, a szebb és a jobb jövő reményében.

Csupa szolid, komoly és okos uri ember

»O r s z á g-V i l á g« e számában, melyek közül felemlítjük, azt a gyönyörű kepsorozat Magyarországot multjából és jelenéből, továbbá az Aquinumi muzeumot és Amphitheatrumot, és egy sereg népszerű, közkedvelt cigány-primás arcképét. Cikkeket és verseket irtak e számba: Dr. V á r a d i Antal, A d o r j á n Sándor, B u d a y László, gróf B a t t h á n y Ervin, gróf V a y Sándor, dr. F a l k Zsigmond, K é r y Gyula, B. V i r á g h Géza, Dr. T e l e k i Sándor J u s t h Béla. A rovatok gazdasága, a kép-magyarazatok bősége, valamint a talányok és egyéb érdekes apróságok halmaza teszik az »O r s z á g-V i l á g«-ot összes illusztrált heti lapjaink között a legérdekesebbé. E mellett a legolcsóbb lap is, amennyiben előfizetési ára negyedévre 2 frt, felévre 4 frt. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V. Hold-u. 7 sz.)

Ujdonságok.

* **Nyilvános köszönet.** Az emberi hiúság számot tart a jótétemények nyilvános nyugtázására. A helybeli t. kormánypart b. lapjától é r d e m e t l e n ü l kapott dícséretet j ó t é t e m é n y e i é r t vizont én sem akarok adós maradni s midőn azokért ezennel hálás köszönetem nyilvánítom, legyen szabad egyttal azt is kijelentem, hogy a legutóbbi városi közgyűlésen én a »Magyarország« tudósításának azon részére reflectáltam, mely szerint a mult csütörtöki közgyűlésen a teremben maradt tisztviselők maguk szavazták meg maguknak a fizetés fel-emelést. Ez valótlanság és képtelenség is és én — mint Debreczen törvényhatósági bizottságának egyik igénytelen tagja — mikor a mult közgyűlés összehívását indítványoztam, indítványomat szükségesnek tartottam azzal is indokolni, hogy rámutassak, minek tette ki Debreczen városának reputációját a szervezeti szabályzat tárgyalásának eddigi menete. Ennyit az igazság érdekében, a melynek megóvása minden m á s érdek fölött álló kötelességünk mindnyájunknak b á r h o v a tartozunk is és b á r h o n n a n érjen is érte bennünket a gáncsnak vagy dicéretnek egyaránt közömbös jótéteménye. Debreczen, 1896. jun. 30. Tisztelettel Dr. B a k o n y i Samu.

* **Hivatalvizsgálat H.-Szoboszlón.** R á s ó Gyula kir. tan. alispán a ma reggeli gyorsvonattal H.-Szoboszlóra utazott az ottani városi hivatalok megvizsgálása végett. Az alispán meg ma este visszatér városunkba.

* **Tizenöt éves találkozó.** Holnap szerdán lesz 15 éves találkozója főiskolánk azon volt növendékeinek, kik az 1880/1. iskolai évben tették le az érettségi vizsgát. Az egykori pályatársakat S a s s Béla akad. igazgató. Dr. T ü d ö s János és dr. B e n e d e k János hívták össze; s már eddig is, több mint 30-an jelentették be részvételüket. A találkozás 12 órakor lesz a Bika söresarnokában; 2 órakor pedig disztribúcióra gyülekeznek a nagy-erdei Dobos pavillonban, hol az egykori tanárok is megjelennek volt tanítványaik körében.

* **A nőipariskola felügyelő szakbizottsága** gyűlést tartott tegnap délután, melynek legfontosabb tárgya volt az iskola elhelyezésének kérdése. Régi vágy, hogy a város belsejében legyen helyisége az iskolának s most ez annyival inkább kivihető, mert a nőegylet, árváinak nagyszáma miatt, nem adhat többé neki árvaházában helyiséget. A bizottság a városhoz fordult helyiségért s a város belátván az intézet életre valósságát és szükséges-

ségét készséggel megígérte a helyiség adását. Azonban a városháza építése miatt jelenleg nincs azon helyzethen, hogy helyiséget adhatna, azért egyideig bérházban kell az intézetnek megvonnulnia. Ez alkalmas bérház keresése képezi jelenleg a bizottság tagjainak és a városhoz az ez ügyben megbízott K ö r n e r A d o l f tanácsnok és S t á h l G é z a főmérnöknek gondját. Bizonyos, hogy pár hét leforgása alatt találnak is megfelelő helyiséget, ahol az intézet folytathatja szép sikerű működését. — Hogy mily elismerésre méltó eredménnyel munkálkodik, arról meggyőződhetett a közönség az idei jun 17—21 napjain tartott m u n k a k i á l l i t á s b ó l is melynek anyagi és erkölcsi sikere jóleső örömmel töltötte el a bizottság tagjainak szívét. N e m e s Emma tanítónő, a ki egy évi próbaidőt állásában sikeresen töltött el, véglegesített és számára a rendes fizeték-folyóvá tétetett. Az iskola é r t e s i t ő j e e napokban jelent meg és részletesen mutatja be az intézet életét és működését. Ajánljuk a közönség figyelmébe. Kivánatra bárkinek szívesen küld az igazgatóság vagy V e r e s n é, S z a t m á r y Terez, mint a felügyelő bizottság elnöke.

* **Mozdonyvezetők telepe.** D o b i e c z k y Sándor a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetője ma átírt Debreczen sz. kir. város hatóságához, hogy a vasuti mozdonyvezetők részére az ispotály laposán a késes-utca háta megett engedjen át a város méltányos árban 27 háznak való helyet, a mely aztán képezne a mozdonyvezetők telepét. A kérvény megindokolja a kérelem jogos voltát s megemlíti, hogy egy-egy házhely 4—500 négyszög méternyi területet foglalna el.

* **A központi választmányhoz** P e r c z e l Dezső belügyminiszter tegnap irt le Debreczen és Hajdumegye központi választmányához, a melyben felhívja azt, hogy a választói névjegyzékeknek a törvényben előírt formák s z e r i n t i összeállítása iránt intézkedjék, egyancsak utasítja a központi választmány elnökét, hogy az eljárás szigorú betartását a reá háruló felelősség egész sulya alatt ellenőrizze.

* **Az Emke választmányi ülése.** Az Emke választmánya július hó 4-én ülést tart, melyre a következő meghívót bocsátotta ki gróf D é g e n f e l d József elnök: Meghívó az »Erdélyrészi magyar köznevelődési egyesület« Debreczen sz. kir. városi és hajduvármegyei fiokja által folyó évi július hó 4-ik napján d. u. 3 órakor a városháza nagytermében tartandó választmányi ülésre. Debreczen, 1896 évi június hó 25-én. Tárgy: igen fontos folyó ügyek.

* **A Debreczen-Derecske—n.-létaí vasut közgyűlése.** Ma délelőtt 9 órakor tartotta a Debreczen-Derecske n. létaí vasut részvénytársaság évi rendes közgyűlést a városháza nagy termében S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester alelnök elnöklése alatt. A közgyűlést a tegnap délután tartott választmányi ülés előzte meg, melyen előkészítették a mai közgyűlés t á r g y a i t. A k ö z g y ű l e s, mely nagy látogatottságnak örvendett mély sajnálattal vette tudomásul gróf C s e k o n i c s Enre valóságos belső titkos tanácsnoknak az elnöki állásról való lemondását és hogy az iránta érzett hálájának kifejezést adjon, jegyzőkönyvében örököltette meg volt elnökének azon érdemeit, melyet ezen vasut létesítése körül s z e r z e t t magának. Azután az ezen lemondással megürült elnöki állásra egyhangulag s nagy lelkesedéssel S i-

m o n f f y Imre eddigi alelnököt választották, alelnökké pedig B e r n á t h István földbirtokost választották. Az igazgatóságban megürült helyekre B r ü l l Armint és P o l l a s e n s z k y Gyulát választották be, a felügyelő bizottságba pedig B a l o g h Mihály volt városi főmérnök, S z á r t o r y Dezső, P a k s y Albert földbirtokosok, mint rendes tagok, F i s c h Ignác és F ü l ö p N. mint póttagok jutottak be. — A választások megejtése után nagy örömmel vették tudomásul a kereskedelmi miniszternek azon leiratát, melylyel a debreczen—derecske—n.-létaí vasutnál a kincstári érdekek képviselével D o b i e c z k y Sándor debreczeni üzletvezetősi főfelügyelőt bizta meg. Azután ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság évi jelentését tudomásul vették s mindkettőnek a szokásos f e l m e n t v é n y t megadták. — A részvénytársaság első üzleti éveinek eredménye kielégítőnek, sőt jónak mondható s a tiszta nverességből az elsőbbségi részvények első számu szelvényére, részvényenként 3 frt 60 krt fizetnek ki. A forgalomnak nagyobb mértékben való emelkedését remélik azáltal, ha D e b r e c z e n b e n a Kossuth-utcai — s z á r n y v o n a l k i é p ű l egészen a dohánygyárig s annak vonalán szállíthatják egyenesen a dohánytermést közvetlenül a gyárba azon az 1000 katasztrális holdon keresztül, a melyen eddig tengelyen kellett szállítani. A gyűlés, mely nagy érdeklődés mellett folyt le, déli 12 órakor ért véget.

* **Nőegyleti választmányi ülés.** A nőegylet vasárnap délután péterfia-utcai árvaházában segélyező választmányi gyűlést tartott. Segélyezett 56 szegényt 400 frt 50 kr értékben. G e c s e y Etelka árvaházi tanítónőnek a millenniumi kiállítás tanulmányozása végett segélyül 20 frtot szavazott meg. Ezek után több örvendetes és köszönettel fogadott átiratok kerültek felolvasásra. Igy Debreczen sz. kir. város tanácsának két nagylelkű határozata, melyek közül az egyik szerint a város átrachomás árvák miatti túlköltekezés pótlására 300 frt egyszer s mindenkorai segélyt, a másik szerint az egyleti árvaház részére újabb három évre 5—5 öl tüzfát szavazott meg. A »Debreczeni Első Takarékpénztár« megküldötte a millenniumi s z e r e t e t h á z alapjára tett 5000 frtos alapítványának alapító oklevelét, mely szerint, míg e szeretetház akár testületek, akár egyesek által a város területén föl nem állíttatik, addig a nevezett alapítvány kamatainak kiosztását a szegények között a nőegylet bizza, mit az egylet örömmel és köszönettel fogadott. Az osztást 1897. január 1-én kezdi meg.

* **Kossuth Ferencz Szatmáron.** K o s s u t h Ferencz az ugyari és fehérgyarmati ünnepélyekről átutazva, Szatmáron is megállapodott. A Deák téren nagy hallgatóság előtt politikai beszédet mondott, utánna pedig P a p p Elek szólt a függetlenségi eszme mellett, rendületlen kitartásra buzdítva a közönséget. A gyűlés után K o s s u t h Ferencz Pálfalvára hajtatott.

* **Névváltoztatás.** A belügyminiszter megengedte, hogy D e u t s c h Arthur debreczeni lakos nevét D é n e s - r e változtassa át.

* **Felvétel a főreáliskolába.** A debreczeni állami főreáliskolában a felvétel a jövő 1896—97. évre július hó 1—5. napján történik. Ez alkalommal a tanulók szülei vagy ezek helyettese kíséretben tartoznak megje-

lenni és iskolai bizonyítványukat az anyakönyvi kivonatot és az oltási, esetleg újraoltási bizonyítványt benyújtani kötelesek: E bizonyítványok az új iskolai év végéig az igazgatóságánál maradnak. A felvételnél 3 frt beiratási díjat kell fizetni, melyről az igazgató elősmervényt állít ki. Az új iskolai év kezdetén minden tanuló köteles az osztályfőnöknel a felvételi jegy bemutatása mellett szeptember első négy napján jelentkezni. A ki a jelentkezést ezen kitűzött határidő alatt nem teljesíti, az nemcsak a belépésre való jogosultságát, hanem a befizetett felvételi díjat is elveszti. Debreczen, 1896. június 29-én. — Az igazgatóság.

*** Lelkészi jövedelmek összeírása.** A közoktatási miniszter ma több példányban megküldötte Debreczen város tanácsához a latin és görög szertartású katolikus lelkészek és segédlelkészek jövedelmei összeírása tárgyában kiadott rendeletét. Az összeírás megkezdésének ideje 1896. június 20-ik napja s hatvan nap alatt minden lelkészében elkészítendő. A városhoz azért küldötte meg a miniszter ezt a rendeletet, mert minden törvényhatóság területén a jövedelmek összeírásának felülvizsgálatára felülvizsgáló bizottság alakítandó, a melynek elnöke a törvényhatóság első tisztviselője (alispán, illetve polgármester, vagy ezek helyettese.) — Egyházi tagjai az egyházmegyei hatóság három kiküldöttje: világi tagja; a pénzügyigazgató, a tiszti ügyész; az illető járás főszolgabírója (törvényhatósági városokban az egyik tanácsos, rendezett tanácsú városokban a polgármester) illetve ezek helyettesei és a törvényhatóság egyik jegyzője mint előadó és jegyzőkönyvvezető. — A hol egy törvényhatóság területén két vagy több egyházmegye találkozik, ott minden érdekelt — egyházmegye küld három meghatalmazottat, akik azonban csak saját egyházmegyéjükre nézve vesznek részt a tárgyalásokon. Hasonló rendelet érkezett Hajdúvármegyéhez is.

*** Életbenlét igazolása.** A polgármesteri hivatal irnokát most egyszer kirántottak a sarokból, a mennyiben az életben lét igazolása céljából 770 ember jelentkezett ma a hivatalban. Szegény irnok, csak úgy izzadt, még arra se volt ideje, hogy hatalmas bajuszán egyet-kettőt pederintsen, pedig máskor egész nap ebbe leli legnagyobb gyönyörűségét, no de megkapta az illő jutalmat, a mennyiben minden egyes jelentkező egy-egy doboz bajuszpedróval ajándékozta meg.

*** Lelkészi székfoglaló.** Levelezőnk írja: Az értarcasai ev. református egyház újonnan választott lelkésze, Molnár József f. hó 20-án foglalta el állomását. Ugyane napon lépett házasságra az érmihályfalvai anyakönyvvezetői hivatalban, majd az érsemjéni református templomban bájos és kedves arájjal, Horváth Jolánal.

*** Sertésvész H. Hadházon.** H. Hadház előjárósága jelentést adott be Hajdúvármegye alispánjához, hogy ott a sertésvész terjed. Ennelfogva Rásó Gyula kir. tan. alispán teljes zárlatot rendelt el H. Hadház községére.

*** Milyenek lehetnek a csókok?** Hogy a csóknak mennyi változata van, erről némi halvány fogalmat nyújt a következő fogatékosszista, melyet egy német lap egy magánlevélből közöl: A csók lehet: hideg, meleg, fagyos, égő, jeges, lángoló, hűvös, langyos, szerelemteljes, közönyös, illatos, zamatos, balzsamos, szenvedélyes, részvétlen, boldogító, hosszú, őrzőngő pokoli, lágy, lelutó, mohó, mámorító, bizelgő, csábító, örömteljes, ájtatos szívélyes, üde, fájdalmas, félig szelid, bolond, isteni, csöndes, hangos, gyöngéd, lopott, bűnös, átkos, égi, emésztő, sejtelmes, izzó, perzselő, ideges, lelketlen, kábitó, futólagos, felületes, aggodalmas,

gyötrelmes, remegő, villamos, viharos, gyors hűtlen, józan, rémséges, sivár, lázas, nővéri, fivéri stb.

*** Vakáció!** Van-e szebb hangzású szó a Holub és Köpesdy szótárában, van-e klasszikusabb kifejezés, melyet előbb és örömelebb tanulna meg a kis és nagy diák, mint az arany szabadságot, az édes szülői otthont, évenként újra visszaadó — vakáció? Mint ujongnak ilyenkor az apró nebulók lerázva az iskola porát s alig győznek betelni az élet örömeivel, mikkel a gyöngéd mamák s az engedékeny papák bőven igyekeznek őket kárpótolni a tíz hónapos fárasztó, megerőltető munkásságukért. — Hja, csak hogy ez a munkásság nem mindig jár kellő eredménnyel s ilyenkor a vakáció örömeibe keserűen vegyül a szülői aggodalom a javítóvizsga gyötrelme. No de, ez már így volt a világ teremtése óta s azért mégis melyik apane gondolná vissza szívesen arra a boldog időre, mikor még ő is a vakáció örömeit élvezte, mert szép, nagyon szép dolog az a vakáció — még secundával is.

*** Dankó Pista hangversenyei** iránt a közönség körében rendkívüli érdeklődés mutatkozik. — Tegnap esti hangversenyét igen díszes, műértő közönség hallgatta végig, a mi természetes is, ha meggondoljuk, hogy Dankó Pista csak igen sokaknak csalogatására tért vissza Debreczenbe. A mi közönségünk pedig bizonyára hálás lesz Dankó Pista iránt s mai és holnapi hangverseny esteit, — melyek a »Bika« éttermében tartatnak meg, nagyszámú közönség hallgatja meg. Holnapután a nagyerdei Dobos pavillonban hangversenyez Dankó.

*** Elsülyedt ember.** Teglási Lajos kutfuró tegnap Vámos-Pércsen a lelkéaz udvarán dolgozott egy 65 méter mély kút ásása közben téglával rakta ki a kút oldalát, a mikor a föld alatta sülyedni kezdett s maga alá temette. A lelkész meghuzatta a harangokat, hogy a lakosság a szerencsétlen segítségére siessen. A mentési munkálatok nagy küzdelemmel jártak, úgy hogy ember sem igen akadt, a ki bemenjen újra a kutba, míg végre egy Kócz Lajos nevű egyén ásta ki, de a szerencsétlen akkorra meghalt. A szerencsétlenség úgy történt, hogy a furt kút körül hét méternyire az üreget ki akarták kövezni s az aknát súlyszettették befelé, midőn a téglafalazat beomlott és maga alá temette a viharos multu, öt gyermekkel megáldott Teglást.

*** Razzia a nagyerdőn.** Miután az évszázó vizsgák minden iskolában megtörténtek s a nebulók által bepiakkolt padlók és padok megsurolása szükségessé vált, a rendőrség hogy erre a munkára ingyen munkásokat kapjon minden vasárnap razzit tart a nagyerdőn. — Tegnap is 10—15 ur és hölgy került a horogra, kik már már azóta végzik az utcai iskolákba a surolás nemes mesterségét.

*** Hitelesítő közgyűlés.** A mult het rendkívüli városi közgyűlések jegyzőkönyveit a tegnap délután fél 4 órakor tartott közgyűlésen hitelesítették. A hitelesítő közgyűlés után a városháza nagy termében tanácsülés volt.

Táviratok,

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk —

Budapest, június 30.

A főrendiház ülése.

Ülés kezdete 11 órakor.

Elnök: Szilágyi József.

Kormány részéről jelen vannak: Bánffy, Lukács, Dániel miniszterek.

Elnök előterjeszti, hogy a napirendre a

képviselőház által legutóbb elfogadott apróbb javaslatok vannak kitűzve.

A főrendiház valamennyit, köztük a cukoradó javaslatot, — vita nélkül elfogadja.

Elnök jelenti, hogy ez az utolsó ülés a nyári szünet előtt (Eljenzés) s az ülést bezárrja.

Ülés vége 12 órakor.

II. A képviselőház ülése.

Ülés kezdete 1 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Kormány részéről jelen: Wlassics, Darányi.

Elnök bejelenti, hogy a főrendiház elfogadta az átküldött javaslatokat s így azok legfelsőbb szentesítés alá terjeszthetők. (Helyeslés.) Ezzel az ülés fél 2 órakor véget ért.

E tényből mindenki a feloszlásra gondol a fővárosban.

A kasszabetörök megszöktek!

Budapest, június 30. (A »Debr.« ered. táv. Feladatott d. u. 2 órakor.) Ma délután 1 óra után futótüzként terjedt el a fővárosban a hír, hogy a budapesti vármegye házbörtönéből újra megszöktek a rabok! A kérdezősködésekre még nagyobb lett az érdeklődés, mert gyorsan híre ment, hogy a kasszabetörök szöktek meg. A rendőrséget azzal értesítette a szökésről a vármegyei házbörtön, hogy Affendakisz, Stahel és Seklinber a megszökött rabok. A rendőrség mozgósította összes embereit. Épen most hírlik, hogy Schreibert a keresési uton elfogták.

Budapest, jun. 30. (A »Debr.« ered. táv. Feladatott d. 3 u. ó.) Mint a vizsgálat kiderítette, a kasszabetörök a levéltáron keresztül szöktek meg.

A rabok rendezési munkálatokra voltak, kirendelve, a melyeket a vármegye új levéltárosa végeztet. Magukra hagyták őket s Affendakisz észrevette, hogy az egyik ablak rácsa könnyen jár, kivette s valamennyien megszöktek. Szökés közben a főispáni iroda előtt surrantak el, melynek ajtajából Szokolay tisztviselő felismerte őket. Rögtön lármát ütött de nem volt ór kéznél, hiába kiabált. — Mikor aztán felésméltek, a sörkevények már, künn voltak a városban. Az örök és az értesített rendőrség utánok futottak, de csak Schreibert birták eddig utólélni. A detektívek és rendőrök az összes vasuti állomásokat ellepték, a házak kapuit bezárták.

Agliardi a királynál.

Budapest, jun. 30. (A »Debr.« ered. táv.) A király ma délelőtt 10 órakor Agliardi bitorost a bécsi burghban külön kihallgatáson fogadta s átvette tőle visszahívó levelét.

A Gönczy-egylet utja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 29.

A legkedvezőbb előjelek között s a legjobb hangulatban indult utnak 26-án este a Gönczy-egyesület több mint másfélszáz rendes és pártoló tagja. Voltak ugyan babonás próféták közöttünk, kik már előre is jósógatták,

hogyan nem jó volt pénteki napon kezdeni ilyen nagyfontosságú dologba.

És bevált a jóslat, beütött a balszerencse, bár nem a p é n t e k e s e k előérzete, hanem sokkal inkább a fővárosi sajnálatos és szegyenletes tapintatlanságok következtében.

Hallottuk ugyan már előzőleg többektől, hogy a mit a fővárosi és vidéki lapok e magasztos ünnepély árnyoldalairól irtak, azt csaknem mind készpénzül vehetjük. Ámde meg akartuk mutatni, hogy türelmünkön nem fog ki semmi, erős akaratumk nem tűr akadékoskodást.

A csalódás mindig keserves, de ha ünnepeink akarunk s folytonos tétozással, úgyszólván semmittevéssel kell lopnunk a drága időt: fel sem vevés, beletörődés helyett ingerültség támad a legbékésebb kebelben is.

Elégia helyett ime a tények.

Az államvasutak budapesti igazgatósága, az indulás napjának délutánján küldötte le a kedvezményes utazhatásra vonatkozó engedélyt, bár levélben, sürgönyileg, sőt személyesen felkérte az idejében fogantatandó intézkedésre már hetekkel ezelőtt is. E késedelem megakadályozott minden olyan tervszerű beosztást és megállapodást, a mi okvetlenül szükséges ily nagyobb szabású kirándulás és tanulmányozás véghezvitelénél.

Második volt az elszállásolás. A Markó-utcai főreáliskolánál ugyanis tudni sem akartak arról, hogy a hajdumegyei kirándulók ott aludják át éjszakáikat a káprázatos, tüneményes tapasztalatok után, hanem ki az Andrássy-uti paloták közé, ki az új országházba utasított bennünket, hogy oda kvártélyozzunk. Hogy aztán mégis miért nem az új országházat fogadtuk ki s miért maradtunk mégis a margón, azaz Markó-utczán? annak nem én vagyok a megmondhatója, hanem a kiről majd később a legtöbb elfoglaltság világlik ki.

És most jön a has. Igaz, hogy plenus venter... de ha semmit sem eszik az ember ebéd idején, vagy a mit kap, azt a legközelebbi viszontlátás reményében kebelezi be: az már nem valami kellemes állapot. Ebben a tekintetben pedig ugyancsak kitétek magukért a »Debreczeni csárda« vendéglősei.

Ezek után pedig csak azt hozom köztudomásra, hogy reggeli 3 órától egész estelig szakadt az eső, hol vékonyan, hol a iehető legvastagabban.

No de hála legyen érte a Gondviselésnek, meg a mi, kénesőhöz hasonló, igazán fáradhatatlan tevékenységű tanfelügyelőnek: most már minden téren derül az ég reánk.

Azt kérdehetné valaki, hogy miért nem irok szakbeli munkálkodásunkról?

Viszont kérdezem az illetőtől: van-e szüksége a mi elragadó szépségű székes fővárosunknak az én magasztalásomra? Vagy nem ismertették-e már lapjaink — köztük a »Debreczen« is — elég apróra a kiállítás minden részletét?

No de majd ezekről is.

Mohi.

Tourista iskolámról.

Csudálkozással van eltelve tervezett turista iskolám minden barátja, hogy 6 ezer gyermek közül nem kerül össze 40.

Ennek okát ki ki abban keresi, hogy az érdeklődő szülő engem nem talál meg — azaz utasítottván el a III. kerület rendőrkapitányság és bejelentő hivatal helyiségétől, hogy ott nem lakik senki.

Én inkább azt hiszem, hogy ezen intézmény ismeretlen.

Bemutatok tehát egy egyszerű ismertebb gyermek játékot. — Körbe állítok 20 gyermeket. Mindegyik egy város nevet kap. — A kör közepén egy p o s t á s legény dalolva mondja:

»Királyi postás legény vagyok én,
Mint a szél, úgy nyargalok én.
Ha a sípom trombitál,
A hintó félre áll.
Trádi, trádi, trádi-di-dom.

Megáll egy gyermek előtt s az azt kérdi: »Ki vagy?« Ez feleli: »postás.« Az kérdi: »honnan, hová?« Ez feleli: »Budapestről, Kolozsvárra.«

Erre a »Budapest« és Kolozsvár« nevének futva helyet cserélnek. A ki hoppon marad az lesz a postás, mert az előbbi postás is helyet szerez magának.

Ezzel a játékkal a gyermek:

1-ór mulat.

2-or földrajzi ismereteit bőviti, mert úgy állanak tényleg, — ahogy a városok vannak.

3-or Emlékező képessége fejlődik, mert minden cserénél új nevet kap.

4-er rendhez, figyelemhez, fegyelemhez szokik.

5-ör erősödik stb.

Ezután testedzőbb, változatos játékok következnek.

Ezzel a játék iskolával az az első célom, hogy kenyeret keressék. 2-or ambícióval óhajtom kielégíteni s hasznosan közreműködni a testi nevelés terén is. 3-or hozzá kívánok járulni azon tarthatatlan állapot valamelyes megszüntetéséhez, amit a családi társas játékoknál tapasztalunk, hogy t. i. napjainkban szomorú nézni, hallani, mily szegény a fiatal-ság a társas játékok rendezésében, — mily szellem nélküli, esetlen kérdéseket, feleleteket alkalmaznak, stb. stb.

Kérem tehát ezen eszme minden jó barátját ennek megvalósíthatásának előmozdítására, hogy turista iskolámat július 2-án a nagyerdőn megnyithassam. Díj 3 frt.

D breczen, 1896. jun. 28.

Szentjóni Kálmán.

ref. tanító és okl. torna-tanító.
Teleki-utca 2165.

Debreczen közigazgatása a század derekán.

— A debreczeni első takarékpénztár 50 éves történetének bevezető része. —

Irtá: **Szűts Mihály.**

(Folytatás)

A kereskedelem hire, neve messze a multba megy vissza hazánk nyugoti és keleti, déli és északi kereskedelmének gőczpontja, kirakodója volt Debreczen. Az itteni kereskedők messze-menő összekötéseket tartottak fenn s Boroszló, Hosszokötéseket tartottak fenn s Boroszló, Hamburg és Bécsből hozták áruikat.

A debreczeni vásárra különösen nagy mennyiségben kerültek helyikészítményeken kívül fűszerárak, posztó, mindennemű más szövötteket, ruhának való kelmék, divatárak, melyek fejében gyapju, toll, börgubacs, cser, hamuzsir, szalonna, szappan vitettek ki.

Mindezeket az anyagokat felülhaladta az állatvásár, hol különösen Erdély, Moldva, Galiczia meg az ország állattenyésztő vidékei voltak erősen képviselve.

Négy országos vásárja volt Debreczennek s mindenik három-három hétig tartott, az árulás sorrendjét a városi tanács rendeletek által szabályozta. Az úgynevezett kirakodó vásár részére állandó kőstrak épültek, melyeknek egy-két példánya még maig is fenn áll hirmondónak, nagy részüket azonban vagy más célra alakították már által, vagy lerombolták.

A sátorban való árulásra nézve az a szabály állott fenn, hogy az első héten nagyban, a másodikban kicsiben lehet árulni. A vásárt mindig a juh vásár előzte meg, ezt követte sertés-vásár, ezután volt a ló- és szarvasmarha vásár. Valamennyinek elébe tettek a bőr- gyapju- és tollvásárt, melyet a sokadalmat megnyitották.

A különböző áruk vásári napjain mink dég más és más eladók és vevőkkel találkozhatott az ember. A juh-vásárokat a csehek és morvák látogatták. Szerbiából és Boszniából való kereskedőkkel lehetett érintkezni a sertés-vásáron, mivel a sertés-kereskedés iránya itt vonult keresztül, továbbá bihari, szabolcsi, szatmári birtokos nemesekkel, kik makkos sertéseiket hajtották be Debreczenbe. De lehetett látni törököket, görögöket, kit rizst, gyapotot, dohányt és sodrott selyme hoztak ide. Ezen áruk itt el nem kelt részét aztán Lengyelországba szállították.

A lóvásárokon lengyelek, moldvaiak, erdélyiek jöttek össze, érintkezvén a közeli távoli vidékek birtokosságával.

A kirakodó vásárra bécsi, brünni, boroszlói kereskedők hozták le áruikat, közülök helybeli és vidéki kereskedők sűrűtek-forogtak s velök kötött üzleteiket bonyolították le.

Az akkori idők köznemessége, világtól elzárt helyzeténél fogva, sóvár vágygyal gondolt a debreczeni vásárra, a hol helye és alkalmat nyílt arra, hogy másokkal rövidebb időközökben érintkezessék, s a világ folyásáról magának tájékozódást szerezhessen. A kiket a honfiai bánat emésztett, itt összejöve kikeresgélhették magukat, vagy ha a vidamabb élvezetekre vágytak, abból is kijutott összes részük, mert bált tartott az uri nép a Fehérlóban s a Beck-ház keréktermében és a Casinóban. A vásártéri »Elisium«-ban a helferek, kocsisok és egyéb népek mulattak.

A városok akkor sokkal mozgalmasabb képet alkottak, mint a maiak mert sok akkor még hiányzó, ma pedig megévő intézmény pótoltak. Azóta nagyot változott a világ, ezeket a pompás tarka képeket ma már hirtől is alig ismerjük.

A debreczeni kereskedő osztály sokban elüt hazai nagy városaink kereskedői osztályától, mely akkoriban majdnem egészen német elemekből állott. Ettől nem remélhette még S z é c h e n y i sem a magyarosodást. A mi városunk kereskedő osztálya legnagyobb részt magyar s bár van közte egy-két német eredetű is, kik a nyelv tekintetében még 1833 körül is szívesen hajolnak a német szó felé, sőt az utóbbiaknak levelezése is német, a min azonban senki sem ütközött meg; de a magyar elem hatása alatt ezek csakhamar szakítottak a németiséggel, minden izükben magyarokká lettek. A kereskedők közt találjuk városunk legegősebb polgárainak nevet.

A kereskedők »Kalmár társulat« neve alatt hatalmas testületet alkottak, melynek tagjait három osztályba sorozták. »Az elsőbe az »öreg kalmárok«, a másodikba a »közép kalmárok«, a harmadikba az »aprólékos kalmárok« tartoztak. Ezen elnevezést az üzlet kiterjedésétől vették s a mint látjuk, igen találván. A kalmár társulat számos szabadalmat élvezett és jogait feltékenyen őrizte. A debreczeni kalmárok gyermekeiket beirtatták a kalmár társaságba, hogy részükre az ott biztosított jogokat megszerezzék.

(Folyt köv.)

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Faragó Ferencz és neje veszik Nagy István és nejétől ezeknek csapókerti szőlőjüket 300 frtéért.
2. Tamás Mihály és neje veszik Tamás Jánostól ennek csapókerti szőlőjét átruházás czimén 300 frt becsértékben.
3. Blattner József és neje veszik özv. Szabó Sándorné Tóth Juliánától ugyis mint k. gyermekei gyámjától ezeknek 2067 sz. a. házukat 2600 frtéért.
4. Gömöri Péter és neje veszik, Györfői Erzsébet Tóth Istvánnétól és társaiktól ezeknek homokkerti szőlőjüket 575 forintért.
5. Liphay Sándor veszi dr. Magoss György mint kisk. gyámjától ezeknek a debreczeni 1014. 4989. és a debreczeni pusztabánkf 23. ss 143. sztkvekben foglalt ingatlanoknak felerészét 9000 frtéért.
6. Kossuth-utczai gazdaság veszi Szabó Zsuzsanna Vajó Istvánné és társaiktól ezeknek ujosztásu szántó földjüket 30 frtéért.
7. Kiss Miklós és neje veszik özv. Papp Józsefné Kun Erzsébet úgy is mint kiskoru gyermekei gyámjának és társainak ezeknek 1643 sz. a. házukat 7000 és ennek ondódi földjét 3000 frtéért.

Budapesti gabonatözsde.

június 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u s a	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg
Bánsági ó	75	6.45	6.50	76
"	77	6.60	6.70	78
"	79	6.65	6.75	80
Tiszavidéki ó	75	6.45	6.50	76
"	77	6.60	6.70	78
"	79	6.65	6.75	80
Pestvidéki ó	75	6.45	6.50	76
"	77	6.60	6.70	78
"	79	6.65	6.75	80
Fehérmegyei ó	75	6.45	6.50	76
"	77	6.60	6.70	78
"	79	6.65	6.75	80
Bácskai ó	75	6.55	6.60	76
"	77	6.60	6.65	78
"	79	6.65	6.70	80
Észak magy	75	6.45	6.50	76
"	77	6.60	6.70	78
"	79	6.65	6.75	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű új	70-72	6.00 6.05
" másodikrendű új	—	5.90 5.95
Árpa takarmánynak új	60-62	4.40 4.70
" égetni való új	62-64	0.00 0.00
" serfőzdei új	64-56	6.15 6.50
Zab új	39-41	6.10 6.40
Tengeri bánsági új	—	4.10 4.15
" más nemű új	—	4. 4.05
Repeze bánsági	—	0.00 0.00

Kőbányai sertés-piacz.

június 28.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgron felüli sulyban — krig. 2. Óreg közép (páronként 300-400 klgrm sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251-320 klg.— sulyban 46-47 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgrmig terjedő sulyban) — krig. 46-47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 45 krtól 46 krig. Közép páronként 220 — 280 klgrig terjedő sulyban) 44 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban 43-44 krig Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgron felüli sulyban) 48-49 krig. 10. Közép (páronként 200-260 kgr. sulyban) 45-46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgrig. terjedő sulyban 44-45 krig. Sertés létszám 1896 évi június hó 25-ik napján volt készletben 8618 drb. 1896. június hó 26. napján felhajtott — drb. 1896 június 26. napján elszállított 34 drb. 1896 évi június hó 27-ik napjára maradt 884 Sertés forgalom üzletirányzata változatlan

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár. nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreczeni kir. járásbírság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Museum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona“ a keresk. akad. palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn)

Csütörtökön) 11-12 óráig.

Kedden)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9-12 óráig

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 100

Az alku.

(Folytatás.)

— Így már jól van. Isten velünk! Megyek, hogy gyorsan elkészülhessek.

Ottó az ajtótól még egyszer visszafordult. — És ha én nemdezt szerencsésen véghez viszem, szabad-e e szép kezeket még egyszer ajkaimmal érinteni a szomorú bucsu alkalmával?

A szép leány odalépett az ifju elé, gyönyörű szemével egy kimondhatlan édes tekintetet vetett rá, aztán szemérmesen suttagá: — Akkor... akkor megengedem, hogy a bucsuesókot ajkamra tehesse.

Ottón végig vonaglott a képzelt gyönyör érzete.

— Egy csók Malvine ajkáról! Ah, ezt jó volt nekem megmondani... kész vagyok a halálra is ezért a csókért. Isten velünk. Legyen ön áldott, örökre áldott, szép Malvine!

Ezzel elrohant. Malvine pedig fájón tekintett utána és fejét szomorúan lehajtva suttagá:

— Így üzik egymást az elérhetlen csilagok!

... Szegény Ottó! ha tudta volna, hogy Malvine ő általa készít magának utat szerelme felé...

Bergmann nagyon csalódott Malvine jellemében, midőn azt hitte, hogy levelével ezt a leányt bosszúra gyújtja Farkas ellen; Malvineban nem a bosszu, hanem a szerelemföltés ébredt föl és ez nem a Villámvezért fogja tönkre tenni, hanem Bertát.

Malvineknak legkevésbé sem volt ezéja Bergmann magához csálni, épen azért készítette elő a Mártonfy-ház megrohanását, hogy Bertát senki ne keresse nála, hogy mindenki azt higgye: a leány a rabló szerzésának áldozata lett. Azt sem tudta ő, hogy Bergmann valóban szereti Bertát, ő azt csak ráfogta az őrnagyra, hogy tervének Ottó előtt okát adhassa. A Villámvezér szerelmét akarja ő megtörni, hogy annak romjain a magáét építhesse föl. Erre legezészerűbb lett volna ugyan Berta igazi megsemmisítése; de Malvine jelleme alapján véve jó volt, ezt a gyilkosságot nem bírta volna elviselni lelkiismerete. Ő csak el-

rejteni akarta Bertát, elrejtteni örökre, elküldeni messze, ismeretlen országba, hogy soha hírét se hallják.

Hisz ez is elég nagy kegyetlenség!

A fogoly veressipkás.

Multak a napok. Az orosz bejött, a magyarok szerencsecsillaga leszállt. A császáriak mindenfelé kedvező helyzetbe jutottak. Oly hirtelen fordult meg a koczka, hogy az emberek bámulni sem értek rá ezen a hirtelen változáson.

Visszavonás! te voltál átka e nagyszerű napoknak. Ha az akkori magyar vezérek majdnem mind vértanukká nem lettek volna, nehéz volna rájuk kegyelettel visszagondolni. „Mind hősök ők, mind férfiak“ — mondom róluik a költő szavaival, de a következő sort: „mind hü és hazafi“ — nem alkalmazhatom rájuk. A valódi hazafiság első kelleke az önfeláldozás a veszedelem idején, a második pedig az egyetértés az ellenséggel szemközt. A magyar vezérek főjellemevonása az önfeláldozás volt; önfeláldozás és daez! ez a két bün vitte sirba a szent ügyet, nem az orosz fegyverek éle.

Heldenburg tábornoknak is melege lett a tüzes napokban, s mi több, végre teljesült régi óhajta: győzött! s a jelentékeny, győzelem hadi zsákmánya, az ágyuk kivételével, a magyarok egész hadi készlete s számos fogoly lett, nagyobbára ujoncz katonák, kik először szolgálták a puskaiport.

A tábornok semminek sem volt oly nagy ellensége, mint az ingyenélésnek. Azonnal futárt küldött a főparancsnokhoz, hogy rendelkezék a nagy csapat fogollyal, mert ő bizony nem eteti őket, saját katonáinak is szűken jár ki a kenyér.

A hadparancsnokságtól azt az elmés választ kapta, hogy ha kenyeret nem adhat nekik, hát etessen velök először golyót, azután földet.

A tábornok nem szólt semmit, fölállította a piaczon valamennyi foglyát. Szép csapat volt, úgy pirultak, mikor ennyien látták egymást!

A tábornok végig nézett rajtuk, azután parancsolta, hogy adjanak mindegyik fogoly számára egy golyót. Megtörtént. A szegyenkedő nemzetörök a hideg öngolyóval szájukban csak várták, hogy mi lesz ebből? Volt elég köztük, ki azt hitte, hogy enetek a czeremoniának halál lesz a vége.

(Folyt köv.)

VASUTI MENETREND.

1896. május hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-Nagyvárad felé személyvonat	reggel 4 ó
Budapest-felé gyorsvonat	reggel 8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután 12 ó. 36 p.
	este 10 ó. 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután 3 ó. 48 p.
	minden kedden déli 12 ó.
Csak P-Ladányig vegyes vonat.	este 8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután 4 ó. 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este 8 ó. — p.
	éjjel 3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel 5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel 8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	este 8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-U.-Kassa felé d. u.	4 ó. 02 p.
H.-BöszörményB.-Szt.-M. felé máv-ról	reggel 5 ó. 28 p.
	vásártérről 5 ó. 51 p.
	máv-ról délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről 4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról	reggel 4 ó. 42 p.
	vásártérről 5 ó. 00 p.
Ohat-Kócs-Polgár felé máv-ról d. u.	4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u. 4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

Budapestre érkezik:

a reggel 4 ó. induló személyvonat délben 12 órakor.
a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v. délután 1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. sz. v. este 8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. reggel 5 ó. 45 p.

¹⁾ P-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen koci Miskolczon át Budapestre.

Budapestről—Debreczenbe indul:

a d. u. 3 ó. 47 p.-kor érk. személyv. reggel 9 ó. 40 p.
 az este 7 ó. 09 p. érk. Gyors-vonat d. u. 2 ó. 15 p.
 az éjjel 2 ó. 40 p. » Személy-vonat este 7 ó. 05 p.
 az » 2 ó. 40 » » sz. v. (Püspökladányig
 gy. v. átszállással) este 9 ó. 15 p.
 A reggel 7 ó. 20 p.-kor érk. személyv. este 11 ó.

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől délután 5 ó. 47 p.
 » gyorsvonat este 7 ó. 09 p.
 » reggel 2 ó. 40 p.
 N.-Várad-P. Ladány » reggel 6 ó. 12 p.
 M.-Sziget—Szatmár felől reggel 7 ó. 10 p.
 » délután 12 ó. 16 p.
 » este 10 ó. 16 p.
 Csak Szatmárról este 6 ó. 58 p.
 Kassa-Miskolcz felől reggel 8 ó. 07 p.
 Kassa-S.-A-Ujhely—Szerencs felől déli 12 ó. 21 p.
 Kassa-Miskolcz felől este 7 ó. 50 p.
 B.-Sz.-M—H.-Böször. felől vásártérre reggel 8 ó. 09 p.
 » máv-ra » 8 ó. 17 p.
 » vásártérre este 6 ó. 40 p.
 » máv-ra este 6 ó. 22 p.
 F.-Abony felől vásártérre délután 5 ó. 23 p.
 » m. á. v.-hoz » 5 ó. 32 p.
 Óhat—Kócs—Palgár vásártérre reggel 7 ó. 50 p.
 » m. á. v.-hoz » 8 ó. p.
 Derecske—Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p, d. u. 3 ó. 18 p.

Közvetlen kocsiből Miskolczonát.

Országos vásár

Margittán (Biharmegye)

1896. július 15. és 16-án
 barom-vásár
 17-én
 kirakodó-vásár.

Sürgöny-cím: Haller Stanislaus.

Nemes asztali kövi-rákok.

A legdelikátabb asztali minőség, fekete, finomhéju vörös ollókkal folyton szállít friss minőségben, rögtön a fogás után, kezesség mellett az eleven érkezéért vám- és portamentesen bárhová 5 kilós kosárkákban (netto 4 kg.) a legjobb csomagolásban:

100—120 drb leves-rák	frt 2.80
60—70 » asztali-rák	» 3.80
40—45 » solo-rák	» 4.80
30—32 » óriási solo-rák	ff. 5.80

HALLER B. Stanislaus (Galiczia).

A rendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.

Leszállított árak!

Az idény előrehaladottsága folytán

Cretonok	mtr. ára 16 kr.
Batistok	» » 31 »
Gyapju delaineek	» » 39 »
Atlas satinok	» » 40 »

Gyapju női divat-kelmék

hozzá illő diszkekkel

NAPERNYŐK FÉLÁRON.

BOROS TESTVÉREK

női divataru házában
 Debreczen, Kossuth utca 3. szám.

Mindenféle
 ipar-, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi
 és egyéb
 üzleti könyvek
 fél, egész vászon, bőrposztó vagy félbörkötésben
 megrendelhetők és raktáron vannak

Hoffmann és Társa
 könyvnyomdájában
 DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Neumann M.

Budapest.

Debreczen.

Bécs.

A most befejezett leltározás alkalmával a debreczeni fiókraktáramban nagy mennyiségű

férfi, fiu és gyermek ruháknak

árait leszállítottam, és ezen leszállított ár valamint az ezelőtti ár minden darabon számokkal ki van tüntetve. Ennélfogva fölhivom a nagyérdemű közönség figyelmét **ezen kedvező körülményre**, hogy esetleges minden évszakra használandó ruha szükségletét, — ezen **kedvezmények igénybe vételével**, — 30 napon belül nálam beszerezze.

Továbbá a millenniumi kiállítást megtekintő debreczeni és vidéki közönséget fölhivom, hogy Bpesti üzletemet becses látogatásukkal (ha nem is vásárlási szándékból) megtisztelni szivesek legyenek, a hol is készséggel és minden tekintetben fölvilágosítással szolgálnak.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.